

mer man, at stemmegrupperne befinder sig godt ved at udføre melodiliner, som er formet af en dygtig arrangør. Især julesalmen »Tey boð nú ljóða . . .« er et overmåde fortrinligt korarrangement med et indbygget intensitetscrescendo: efter indledningens solostrofer føres satsen via vekselskortechnik med fin udnyttelse af kontrasten mellem dame- og herrestemmer til slutningens mættede halleluja-klange. Balancen mellem stemmerne er perfekt og klangen blander fint. Især damestemmerne har dette inderlige vibrato, som tilfører korklangen en helt speciel færøsk og meget smuk farve. Og denne

farve kommer helt til sin ret i Weyses uforgængelige morgen- og aftensange for lige stemmer. Aldrig har jeg hørt »Lysets engel . . .« og »Den skønne jordens sol« sunget med en sådan grad af klanglig indlevelse.

De »klassiske« færøske sangkomponister Hans Jacob Højgaard og Jógvan Waagstein er naturligvis også repræsenteret. De synges meget smukt og meget færøsk – hvilket også vil sige i relativt langsomt tempo. For færøske korsangere har det ikke godt med »hurtige« sange. For at få den rette klang frem må man dvæle lidt på højtonerne og man må give sig tid til at smage på

diftongerne. Og netop dette skal da også være min eneste kritik af denne fortrinlige korplade, at den på grund af for få temposkift (fra den ene sang til den næste) og på grund af, at de fleste sange udføres i meget langsomt tempo, nemt bliver en smule monoton.

Men – som allerede fremhævet flere gange – der synges utroligt smukt, klangfuldt og afbalanceret på denne plade, der giver et godt billede af en korttradition og et musikalsk niveau, der vækker til eftertanke.

John Høybye

Færøsk musik på plade og bånd

Plátufelagið TUTL

Pladeproduktionen på Færøerne går tilbage til 1957, men først i 1977 udkom den første plade med improviseret musik.

Det var en singleplade med 'Kræklingar' og Holgar Laumann som solist. Pladen var udgivet af Havnar Jazzfelag (Jazzklubben), som senere samme år udgav en LP med Brandur Øssursson kvartet på den ene side og Karsten Vogel kvintet på den anden. I 1977 indspillede også Spælímenninir í Hoydølum deres første LP.

Allerede i 1979 var der udgivet 6 jazzplader, en børneplade og 4 folke-musikplader. De var alle på individuelle »eget Forlag« bortset fra tre som Jazzfelagið stod for. Alle disse udgivelser, som i forvejen havde samarbejdet, blev derfor enige om i 1979 at lade pladerne

indgå i et forlag i form af en forening med en valgt bestyrelse til varetægt af administration af udgivelserne. Foreningen fik navnet *Tutl*, som betyder »rislen« (af vand) eller »hvisken« – med en vis poetisk undertone.

Tutl har stort set udgivet, hvad ellers ikke ville være kommet ud på plade, idet der ikke er nogen fortjeneste at forvente ved musik i disse genrer (heller ikke på Færøerne). Fordelen ved at udgive Tutl er altså mest administrativ, idet producenten som oftest selv betaler udgivelsen alligevel.

Nu da der er 29 plader udgivet, er Tutl's betydning og omdømme også større. Det samlede salgstal pr. år ligger på omkring 3000 LP/MCs. Disse plader sælges dels på Færøerne, men der er kontakt til lyttere i mange lande.

I Østeuropa er der især jazzlyttere, mens Spælímenninir især sælger deres plader på tourné og gennem distribution i Skotland og USA. Der distribueres nogle få i Island og Danmark, men nærmest ingen i de andre nordiske lande.

Men musikken fra pladerne bliver spillet i alle nordiske radiostationer med jævne mellemrum. Vi er altså slet ikke skuffede over manglende salg eller distribution i lande, hvor Tutl's musikere ikke optræder. Udover den musikalske fornøjelse der ligger i at udgive egen musik som musiker eller komponist, har pladerne nemlig givet kontakt til lyttere over hele verden – Novosibirsk, Tasmanien, Zürich . . .

Pladeproduktionen er gået lidt i stå i 1986–87. Fra 1977–85 udkom 3–4 LPs

om året, mens i 1986 kun én (Spælimentinir). I 1987 er også kun én udkommet (kor). Væsentligt har været manglende musikalsk arbejdsplads for jazzgrupperne og finansieringsmuligheder. Der er dog planlagt flere. Der udkommer en dobbelt LP med færøsk traditionel (vokal) musik, og også instrumental kammermusik, 2–3 jazz-LPs, én med visesang – så nedgangen i 1986–87 er nok ret tilfældig.

I hvert fald er der ideer nok blandt Tutl's producenter. Der er også tendens til at inddrage andre musikgenrer, klassisk og dokumentar, end som de hidtidige: visesang, spillemandsmusik og jazz. Men det er nok inden for de to sidstnævnte genrer, der kan forventes mest musik, også i fremtiden.

Kristian Blak

Ud over pladeforlaget TUTL er der for tiden to andre færøske producenter af plader og kassettebånd: Hansemann og Bar Records

Hansemann alias H.C.W. Tórgarð er den ældste i branchen. Han startede i 1957, med datidens store hit »Sunnukvöld í plantasjuni«, på lakplade. I 1987 sender han udgivelse nr. 101 på markedet, 3 »opsamlingskassetter« med schlager-musik, børnesange og færøsk dans for at markere, at det nu er 30 år siden, den første plade kom.

Der var blevet lavet færøske plader før 1957, inden for den religiøse musik, og ud over de to forlag, er der mange, der udgiver musik selv, på kassettebånd.

Et pænt normalt salg er 2–3000 eksemplarer. Hansemanns hidtidige bestseller, *Vestmenn* solgte 7000 ex. i 1983. Det betyder meget for salget at få musikken spillet i radioen. – Men i øvrigt betaler det sig ikke at lave plader på Færøerne, siger Hansemann, der mest satser på kassettebånd nu. For ham skal det være en forretning at udgive musik.

Bar records som drives af *Plátubarrin* i Tórshavn (pladeforretning med filialer uden for T. også) udsender udelukkende bånd, mest rock og beslægtet musik.

TUTL

plader og bånd
distribueres i Danmark af

Olga Musik

Også salg til private gennem:

Bohemia

– hele Danmarks nye musik-klub,
specielt for klassisk og folkemusik

Olga Musik har eneforhandling af alle tjekkiske indspilninger på CD, LP og MC *til lavpris*.

CD fra 99,- LP: 49,- MC: 44,-

Ud over den klassiske import har Olga Musik udgivet mange spændende danske plader og bånd: Rasmus Storm · Batida: "Nathimlen" (PH-prisen 1987) Bjarne Jes Hansen · Humle · Johannes Møllehave · Per Højholts Gitte-monologer · Kolo og mange andre titler.

Skriv efter yderligere oplysninger til:

Bohemia

Olga Musik · Boeletvej 4 · 8680 Ry